

Sygn. akt *IV Ka 334/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Roger Michalczyk - sprawozdawca

Sędziowie SO Mariola Urbańska - Trzecka

SR del. do SO Katarzyna Chart

Protokolant st. sekr. sądowy Aleksandra Deja - Lis

przy udziale Anny Wesołowskiej-Borek - prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świeciu

po rozpoznaniu dnia 16 maja 2018 r.

sprawy

S. B. s. D. i K. ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k. w zb. z art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

D. C. (1) s. J. i B. ur. (...) w T.

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k. w zb. z art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu

z dnia 18 grudnia 2017 r. sygn. akt II K 528/16

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz C. P. – Kancelaria Adwokacka w Ś. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu S. B. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

SSR Katarzyna Chart SSO Roger Michalczyk SSO Mariola Urbańska-Trzecka

sygn. akt IV Ka 334/18

UZASADNIENIE

S. B. i D. C. (1) zostali oskarżeni o to, że:

I. w nocy 12 kwietnia 2016 r. w miejscowości Ł., gmina P., działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim zniszczeniu urządzenia sygnalizującego od systemu alarmowego i zerwaniu łomem dwóch klódek z kraty zabezpieczającej drzwi wejściowe oraz wyważeniu drzwi wejściowych włamali się do sklepu nr (...) Gminnej Spółdzielni (...) w P., skąd zabrali w celu przywłaszczenia papierosy różnych marek, powodując straty o łącznej wartości 9.330 zł na szkodę Gminnej Spółdzielni (...) w P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,

II. w nocy 22 kwietnia 2016 r. w P. na ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, włamali się do dwóch automatów myjni samochodowej samoobsługowej znajdującej się na stacji paliw, zrywając łomem klódki z drzwi automatów, a następnie wylamując drzwi, po czym z wnętrza zabrali kasetki z bilonem w łącznej kwocie 23 zł, uszkadzając jednocześnie oba automaty i powodując szkodę wynikającą z konieczności wymiany drzwi do automatów, wrzutnika monet i wyświetlacza o łącznej wartości 23.019,78 zł, a następnie usiłowali włamać się do budynku stacji paliw w celu dokonania kradzieży znajdujących się tam pieniędzy i innych wartościowych przedmiotów, próbując łomem otworzyć drzwi do budynku stacji, jednakże zamiaru swego nie zrealizowali z uwagi na włączenie się alarmu, czym działali na szkodę A. Z.,

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zb. z art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

nadto, S. B. został oskarżony o to, że:

III. w nocy z 14 na 15 kwietnia 2016 r. w L. przy ul. (...) po uprzednim zerwaniu łomem dwóch klódek z kraty zabezpieczającej drzwi wejściowe oraz wyważeniu drzwi wejściowych od zaplecza sklepu włamał się do sklepu (...) w L., skąd zabrał w celu przywłaszczenia papierosy różnych marek, artykuły spożywcze, proszki do prania oraz karty startowe do telefonów, powodując straty o łącznej wartości wynikającej z wartości skradzionych towarów i zniszczonych drzwi w kwocie 5.161,11 zł na szkodę (...) w L.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,

IV. w nocy z 16 na 17 kwietnia 2016 r. w W., gmina P., po uprzednim wybiciu szyby wystawowej w oknie sklepu nr (...) Gminnej Spółdzielni (...) w P., zniszczeniu systemu alarmowego oraz uszkodzeniu drzwi wejściowych włamał się do sklepu, skąd zabrał w celu przywłaszczenia artykuły spożywcze i przemysłowe oraz pieniądze, powodując straty w łącznej kwocie 9.398 zł na szkodę (...) w L.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,

Sąd Rejonowy w Świeciu, wyrokiem z 18 grudnia 2017r., sygn. akt II K 528/16:

1. oskarżonego **S. B.** uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu w punktach I, II, III i IV czynów, z tym ustaleniem: co do czynu I, że został popełniony w nocy z 11 na 12 kwietnia 2016 r., a spowodowana nim szkoda miała łączną wartość 7.116 zł; co do czynu II, że został popełniony w nocy z 21 na 22 kwietnia 2016 r.; co do czynu III, że oskarżony nie ukradł artykułów spożywczych i kart startowych do telefonów oraz spowodował straty o łącznej wartości wynikającej z wartości skradzionych towarów w kwocie 3.017 zł; co do czynu IV, że oskarżony ukradł nie artykuły spożywcze i przemysłowe, lecz papierosy różnych marek, a czyn został popełniony na szkodę Gminnej Spółdzielni (...) w P. i spowodowana nim szkoda miała łączną wartość 6.760 zł, tj. uznał oskarżonego za winnego popełnienia ciągu przestępstw z art. 279 § 1 k.k. (czyny I, III i IV) oraz z art. 288 § 1 k.k. w zb. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyn II) i za to w myśl art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 279 § 1 k.k. wymierzył jemu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. oskarżonego **D. C. (1)** uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu w punktach I i II czynów, z tym ustaleniem co do nich jak w pkt. 1 sentencji, tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia ciągu przestępstw z art. 279 § 1 k.k. (czyn

I) oraz z art. 288 § 1 k.k. w zb. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyn II) i za to w myśl art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 279 § 1 k.k. wymierzył jemu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kar zaliczył oskarżonym S. B. i D. C. (1) zatrzymanie w dniu 22 kwietnia 2016 r.;

4. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa: dwóch kominiarek, dwóch par rękawiczek, dwóch latarek, śrubokręta, torby turystycznej, dwóch toreb jutowych, metalowego klucza, metalowego łomu (k. 4);

5. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonych S. B. i D. C. (1) do naprawienia szkody poprzez solidarne zapłacenie na rzecz pokrzywdzonego A. Z. kwoty 23.042 (dwadzieścia trzy tysiące i czterdzieści dwa) zł;

6. zasądził od oskarżonego D. C. (1) na rzecz Skarbu Państwa połowę kosztów sądowych (nie wliczając jednak do nich kosztów wynagrodzenia adwokackiego), w tym opłatę w kwocie 300 (trzysta) zł;

7. zwolnił oskarżonego S. B. od pozostałych kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa;

8. zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Świeciu na rzecz adwokata R. B. kwotę 1.343,16 zł (tysiąc trzysta czterdzieści trzy złote i szesnaście groszy) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli obrońcy obu oskarżonych.

Obrońca oskarżonego S. B. zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego i na podstawie art. 438 pkt 3 kpk zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych będący następstwem mylnego przekonania, że oskarżony mówił prawdę w postępowaniu przygotowawczym kiedy przyznawał się do winy, a kłamał przed sądem kiedy odwoływał swoje wcześniejsze wyjaśnienia. W oparciu o tak skonstruowane zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia oskarżonego, ewentualnie uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Obrońca oskarżonego D. C. (1) zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na:

a) błędnym ustaleniu, wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu, że oskarżony D. C. (1) działając wspólnie i w porozumieniu z S. B., włamał się do sklepu Gminnej Spółdzielni (...) w P., zabierając w celu przywłaszczenia papierosy różnych marek, powodując straty o łącznej wartości 9.330 zł oraz włamał się do dwóch automatów myjni samochodowej samoobsługowej, po czym miał zabrać kasetki z bilonem w łącznej kwocie 23 zł, uszkadzając jednocześnie oba automaty, a następnie usiłował włamać się do budynku stacji paliw;

b) błędnym ustaleniu, wbrew zgromadzonym w sprawie dowodom, że wartość wyrządzonej przestępstwem szkody wynosi 23.042 zł, polegające na dokonaniu nieprawidłowej oceny wszystkich ujawnionych w toku rozprawy dowodów z punktu widzenia zasad logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego;

2) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, to jest przepisów:

a) art. 5 § 1 i 2 kpk poprzez naruszenie zasady domniemania niewinności i nakazu rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego, polegające na dokonaniu dowolnej i powierzchownej oceny materiału dowodowego a w konsekwencji wyrażeniu błędnego poglądu, iż dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności są wystarczające do uznania za udowodniony fakt popełnienia przez oskarżonego D. C. (1) zarzucanych mu czynów, gdy tymczasem sąd rozstrzygnął na niekorzyść oskarżonego wątpliwości dotyczące stwierdzenia, czy osoba widoczna na monitoringu myjni samochodowej to oskarżony D. C. (1), stwierdzenia czy oskarżony D. C. (1) nocy z 11 na 12 kwietnia 2016 roku włamał się wraz z oskarżonym S. B. do sklepu nr (...)

Gminnej Spółdzielni (...) w P., stwierdzenia wysokości rzeczywistej szkody jaką mieli doznać pokrzywdzeni wskutek uszkodzenia urządzeń myjni automatycznej,

b) art. 7 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk, polegające na dokonaniu dowolnej, a nie swobodnej, sprzecznej z zasadami logiki, a nadto wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie za wiarygodne i konsekwentne wyjaśnień oskarżonego S. B. z postępowania przygotowawczego, jakoby ; kradzieży z włamaniem do sklepu Gminnej Spółdzielni (...) w P. oraz dwóch automatów myjni samochodowej samoobsługowej, po czym miał zabrać kasetki z bilonem w łącznej kwocie 23 zł, uszkadzając jednocześnie oba automaty, a następnie usiłował włamać się do budynku stacji paliw, dokonał wspólne i w porozumieniu z D. C. (1), których oskarżony nie podtrzymał podczas przesłuchania w postępowaniu dowodowym przed sądem, a które to sprzeczne były z zebrany w sprawie materiałem dowodowym w postaci wyjaśnień oskarżonego D. C. (1), zeznań świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2), treścią zapisu z monitoringu;

c) art. 7 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk, polegające na dokonaniu dowolnej, a nie swobodnej, sprzecznej z zasadami logiki, a nadto wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie za niewiarygodne zeznań świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2);

d) art. 4 kpk, art. 92 kpk oraz art. 410 kpk polegające na nie przytoczeniu w uzasadnieniu podstaw przyznania wiary jednej części wyjaśnień i odmowy wiary drugiej części wyjaśnień oskarżonego D. C. (1), a także na nie uwzględnieniu przy ocenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego, dowodu z zeznań świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2), co stanowi naruszenie dyrektywy oceny dowodów z uwzględnieniem wszystkich zgromadzonych dowodów;

e) art. 7 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk, polegające na błędnej ocenie, że cechy wyglądu zewnętrznego osoby widniejącej na monitoringu myjni samochodowej oraz sklepu w P. odpowiadają wyglądowi oskarżonego pomimo, że osoba na nagraniu ma sylwetkę o innych proporcjach antropologicznych: od oskarżonego, a także nieuwzględnieniu charakterystycznych cech wyglądu oskarżonego;

f) art. 7 kpk w zw. z art. 167 w zw. z art. 193 § 1 kpk poprzez dokonanie przez sąd ustaleń własnych, w sytuacji gdy określone okoliczności wymagały wiedzy specjalnej co do rozpoznania, czy oskarżony został zarejestrowany na zapisie z monitoringu oraz **poprzez zaniechanie dopuszczenia opinii biegłego antropologa** na okoliczność stwierdzenia, czy osoba widoczna na monitoringu myjni samochodowej to oskarżony i czy sylwetka oraz wygląd odzieży oskarżonego odpowiadają rozmazanemu wizerunkowi osoby zarejestrowanej przez monitoring;

g) art. 7 kpk w zw. z art. 167 w zw. z art. 193 § 1 kpk poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu dowodu opinii specjalisty na okoliczność ustalenia możliwości poprawy jakości obrazu z monitoringu automatycznej myjni samochodowej;

h) art. 170 § 1 pkt 1, kpk poprzez przeprowadzenie dowodu z ujawnienia protokołu przesłuchań świadków w postępowaniu przygotowawczym w sytuacji, gdy protokoły te były nieczytelne i nie było możliwe odtworzenie ich treści;

i) art. 7 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego polegającego na przyznaniu przymiotu wiarygodności zeznaniom świadków A. Z. i M. K., podczas gdy zeznania te są sprzeczne ze sobą w zakresie rzeczywistej szkody jakiej mieli doznać pokrzywdzeni;

j) art. 7 kpk poprzez wybiórczą, jednostronną, dokonaną z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, nieuwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania ocenę wartości szkody spowodowanej przestępstwem opisanym w pkt. II wyroku, z zaniechaniem ustalenia właściciela uszkodzonych urządzeń;

k) art. 170 § 1 pkt 2 kpk poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy w przedmiocie powołania biegłego, celem ustalenia faktycznej wartości szkody;

I) art. 424 § 1 kpk poprzez nie dostateczne uzasadnienie przyczyny odmowy uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego D. C. (1), wyjaśnień oskarżonego S. B. złożonych przed Sądem oraz zeznań świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2), K. W. i W. S., jak również niedostateczne uzasadnienie przyjęcia za podstawę ustaleń faktycznych li tylko odwołanych następnie wyjaśnień S. B..

m) art. 92 kpk oraz art. 410 kpk poprzez nieuwzględnieniu okoliczności sprawy przy formułowaniu sentencji wyroku tj. uznanie oskarżanego D. C. (1) za winnego czynów opisanych w pkt I i II sentencji wyroku, gdzie w pkt. I wskazano szkodę w wysokości 9.330 zł. , podczas gdy w treści uzasadnienia Sąd wskazał, iż wysokość szkody uległa obniżeniu do kwoty 7116 zł.

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o uniewinnienie oskarżonego D. C. (1) od zarzutu popełnienia przestępstw zarzucanych mu w pkt I i II aktu oskarżenia i przypisanych mu w pkt. 2 wyroku, ewentualnie wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych nie były zasadne.

Jak wielokrotnie akcentowano w orzecznictwie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz musi wykazywać konkretne uchybienia w zakresie zasad logicznego rozumowania, jakich dopuścił się sąd w ocenie materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd I instancji nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24.03.1975r. II KR 355/74 OSNPG 1975/9/84 i z dnia 22.01.1975r. I KR 197/74 OSNKW 1975/5/58, wyroki Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6.02.1992r. II Ak 1/92 OSA 1992/6/41 i z dnia 28.05.1992r. II Ak 134/92 OSA 1992/11/55, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6.10.2000r. II AKa 138/00 Prok. i Pr. 2002/1/28).

Apelacja obrońców oskarżonych, w zakresie postawionego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, ma w istocie charakter polemiczny w rozumieniu wskazanym wyżej. Skarżący nie wskazują bowiem na to, jakich uchybień w zakresie logicznego rozumowania miałyby dopuścić się Sąd I instancji w ocenie materiału dowodowego, a przedstawiają swój pogląd oparty na niektórych dowodach. Już ta okoliczność wskazuje na to, iż tak skonstruowany zarzut nie może być uwzględniony przez sąd odwoławczy. Wbrew argumentacji obrońcy oskarżonego S. B. stwierdzić należy, iż brak było jakichkolwiek racjonalnych przesłanek do twierdzenia, że wyjaśnienia, które składał ten oskarżony w postępowaniu przygotowawczym, w których przyznał się do popełnienia zarzucanych jemu czynów były nieprawdziwe, a prawdziwe miały być jego wyjaśnienia składane przed Sądem. Wyjaśnienia oskarżonego S. B., w których przyznał się do dokonania czterech przestępstw, w tym dwóch z udziałem oskarżonego D. C. (1) były szeroko analizowane przez Sąd I instancji i szczegółowo omówione w uzasadnieniu (str. 3 – 6 uzasadnienia). Sąd Rejonowy przedstawił obszerną argumentację, dlaczego uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego składane w postępowaniu przygotowawczym, a odmówił wiarygodności wyjaśnieniom tego oskarżonego składanych przed Sądem. Sąd odwoławczy w pełni akceptuje tę argumentację, odwołuje się do niej i nie widzi potrzeby jej ponownego przytaczania. To nie był pierwszy kontakt oskarżonego S. B. z organami ścigania. Oskarżony był wcześniej karany i będąc przesłuchiwany w charakterze podejrzanego musiał i zdawał sobie sprawę z konsekwencji tego, co wyjaśniał. W tych okolicznościach trudno wyobrazić sobie to, aby przyznał się do tego, czego nie zrobił. Sąd Rejonowy przesłuchiwał w charakterze świadków policjantów, którzy wykonywali czynności procesowe z udziałem tego oskarżonego i w oparciu o ich zeznania doszedł do –słusznego – wniosku, iż na oskarżonego nie wywierano jakiegokolwiek formy nacisku, aby złożył on wyjaśnienia o określonej treści. Analiza tych wyjaśnień ma oczywiście znaczenie dla drugiego z oskarżonych w kontekście postawionego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przez obrońcę oskarżonego D. C. (1). Sąd I instancji ustalił, iż pomiędzy oskarżonymi nie było żadnego konfliktu. Prawidłowo też Sąd I instancji doszedł do

przekonania, że gdyby pomówienie tego oskarżonego przez S. B. miało być fałszywe, to należałoby się spodziewać tego, iż oskarżony S. B. pomówiłby drugiego z oskarżonych o udział we wszystkich czynach, a tymczasem wskazał na udział D. C. (1) jedynie w dwóch czynach. Oskarżeni po dokonanej kradzieży w P. zostali zatrzymani w samochodzie należącym do oskarżonego S. B., wewnątrz którego ujawniono m.in. dwie kominiarki, dwie pary rękawiczek, dwie latarki, śrubokręt, torbę turystyczną, dwie torby jutowe, metalowy klucz i metalowy łom, a zatem przedmioty „przydatne” w trakcie dokonywania kradzieży. Oskarżony D. C. (1) w swoich wyjaśnieniach przedstawił zupełnie nielogiczną i nieprawdopodobną wersję, dlaczego znalazł się w samochodzie oskarżonego S. B. w trakcie zdarzenia. (Wyjaśnienia tego oskarżonego zostały prawidłowo i szczegółowo zanalizowane przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wydanego orzeczenia i nie wymagają ponownej prezentacji str. 6 – 7). W tych okolicznościach brak było podstaw do kwestionowania ustaleń dotyczących sprawstwa oskarżonego D. C. (1) w dwóch przypisanych jemu czynach. Nie budziła także wątpliwości sądu odwoławczego prawidłowość ustaleń Sądu I instancji dotycząca wysokości szkody dotyczącej włamania do dwóch automatów myjni samochodowej ustalona na kwotę 23.042 złotych. Wysokość szkody została ustalona w oparciu o wycenę kosztów naprawienia tych uszkodzeń sporządzoną przez przedsiębiorstwo profesjonalnie zajmujące się tego rodzaju urządzeniami (k. 33 – 34, 496 – 497) i nie trzeba było w tej materii korzystać z opinii biegłego.

Nie były też zasadne zarzuty obrazy przepisów postępowania opisane w zarzucie 2 apelacji obrońcy oskarżonego D. C. (1).

ad. a). Przepis art. 5 § 2 k.p.k. stanowi, iż sąd nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga na korzyść oskarżonego. Reguła in dubio pro reo, zawarta w tym przepisie, odnosi się w praktyce do zagadnień związanych z ustaleniami faktycznymi, nie można jej jednak rozumieć jako reguły swoistego, uproszczonego traktowania wątpliwości. Wszelka wątpliwość w zakresie ustaleń faktycznych winna być wyjaśniona i usunięta przez wszechstronną inicjatywę dowodową organu procesowego i gruntowną analizę całego dostępnego materiału dowodowego. Dopiero wtedy, gdy po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości wątpliwość nie zostanie usunięta, należy ją wytłumaczyć w sposób korzystny dla oskarżonego. Reguła ta ma, więc zastosowanie jedynie wtedy, gdy wyczerpane zostały wszystkie możliwości w procesie, a mimo to nadal istnieją wątpliwości, których nie można usunąć ani w świetle zebranych dowodów, ani w świetle logicznego rozumowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.06.1991r. WR 107/91 OSNKW 1992/1-2/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.11.1996r. V KKN 215/96 Prok. i Pr. 1997/5/4) .

Natomiast, gdy z materiału dowodowego wynikają różne wersje wydarzenia, to nie jest to równoznaczne z istnieniem „nie dających się usunąć wątpliwości” w rozumieniu tego przepisu. W takim przypadku sąd zobowiązany jest dokonać ustaleń faktycznych kierując się zasadą swobodnej oceny dowodów, której granice wyznacza art. 7 k.p.k.

Przepis art. 5 § 2 k.p.k. w żadnym razie nie może być, bowiem interpretowany jako obowiązek czynienia ustaleń faktycznych, w oparciu o najkorzystniejsze dla oskarżonego wersje wypadków. Wyrażona w nim zasada tłumaczenia wątpliwości na korzyść oskarżonego nie polega, bowiem na obowiązku automatycznego wyboru najkorzystniejszej wersji wynikającej z wyjaśnień i zeznań o niejednakowej treści (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.03.1997r. (...) 213/96 Prok. i Pr. 1997/9/6, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.07.1997r. IV KKN 142/97 Prok. i Pr. 1997/12/4, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.04.1976r. III KR 86/76 OSNPG 1977/2/16, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.02.1990r. I KR 6/90 niepubl.).

W niniejszej sprawie nie zachodzi sytuacja określona w art. 5 § 2 k.p.k., a więc nie może być mowy o obrazie tego przepisu – zebrane dowody pozwalają na dokonanie ustaleń faktycznych, co uczynił Sąd I instancji, ustalenia wymaga jedynie to, czy są one dokonane prawidłowo, co jak już wskazano wyżej nie budzi żadnych zastrzeżeń (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2000r., IV KKN 532/99, niepubl.) Jak wspomniano już wcześniej, zarówno udział oskarżonego D. C. (1) w zarzucanych jemu czynach, jak i wysokość szkody spowodowanej działaniem oskarżonych na szkodę T. Z. nie budziły żadnych wątpliwości, a zatem trudno mówić o możliwości zastosowania art. 5§2 kpk. Obaj oskarżeni (co wynikało z wiarygodnych wyjaśnień oskarżonego S. B. złożonych w postępowaniu przygotowawczym) uczestniczyli we włamaniu na stacji paliw w P.. Sąd Rejonowy porównał wygląd sprawców włamania do automatów na myjni samochodowej (k. 285, 293 – 304) z wyglądem zatrzymanych później (2,5 godziny) oskarżonych (k. 30 – 31,

50 – 51, 253-270, 305 – 316) i doszedł do słusznego wniosku, że to te same osoby. Wbrew argumentacji skarżącego, zgromadzony materiał pozwalał na dokonywanie tego typu ustaleń. Sąd Rejonowy wskazał m.in. na charakterystyczne elementy odzieży (str. 6 uzasadnienia), które przemawiają za takim stanowiskiem.

ad. b). Odnosząc się do zarzutu dowolnej ceny dowodów, a więc naruszenia art. 7 k.p.k. stwierdzić należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego (art. 7 k.p.k.) wtedy, gdy:

- jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.);
- stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.);
- jest wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego – uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k.).

W ramach realizacji zasady zawartej w art. 7 k.p.k. sąd ma prawo uznać za wiarygodne zeznania świadka (lub wyjaśnienia oskarżonego), co do niektórych przedstawionych przez niego okoliczności i nie dać wiary zeznaniom tego samego świadka (czy też wyjaśnieniom oskarżonego), co do innych okoliczności – pod warunkiem jednak, że swoje stanowisko w tej kwestii w sposób przekonywujący (jak ma to miejsce w niniejszej sprawie) uzasadni (OSNKW 1874/7-8/154, OSNKW 1975/9/133). Wszystkie te wymogi spełnia ocena dowodów, o których mowa w apelacji (a także pozostałych zebranych w sprawie) dokonana przez Sąd I instancji i zaprezentowana w szczegółowym uzasadnieniu wyroku. Sąd Rejonowy przedstawił szeroką argumentację, dlaczego uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego S. B. składane w postępowaniu przygotowawczym, a odmówił wiarygodności wyjaśnieniom tego oskarżonego składanym przed Sądem (str. 3 – 6 uzasadnienia), dlaczego nie uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego D. C. (1) (str. 6-7 uzasadnienia), a także odmówił wiarygodności zeznaniom świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2) (str. 10 uzasadnienia) Argumentacja ta była przekonująca i zasługiwała na pełną aprobatę sądu odwoławczego i nie wymaga ponownej prezentacji. Wskazać jedynie można, że Sąd Okręgowy także nie znalazł jakichkolwiek powodów do podważania wiarygodności wyjaśnień oskarżonego S. B. składanych w postępowaniu przygotowawczym, o czym mowa była już wcześniej. Nie jest też tak, jak twierdził skarżący, iż zapis monitoringu zaprzecza udziałowi oskarżonego we włamaniu. Sąd Rejonowy w poprawny sposób, zgodny z art. 424§1 kpk sporządził uzasadnienie wydanego orzeczenia. Sporządzając pisemne uzasadnienie wydanego orzeczenia Sąd I instancji powinien wyraźnie wskazać, na jakich dowodach opiera ustalenia każdego istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy faktu, a także należycie rozważyć i ocenić wszystkie dowody przemawiające za przyjętymi ustaleniami faktycznymi lub przeciwko nim, wyjaśnić wszystkie istotne wątpliwości w sprawie i sprzeczności w materiale dowodowym oraz ustosunkować się do nich. W razie istnienia sprzeczności między dowodami Sąd musi wyjaśnić w uzasadnieniu, na których z nich się oparł (i dlaczego) oraz dlaczego odrzucił inne. Oznacza to, że z taką samą starannością i dokładnością winien ocenić zarówno te dowody, które odrzuca, jak i te, na których opiera wyrok. Brak takiego wyjaśnienia i oceny może, bowiem prowadzić do postawienia zarzutu przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, a pominięcie w uzasadnieniu wyroku dowodów dotyczących istotnych faktów oraz okoliczności i nie zajęcie wobec nich żadnego stanowiska, daje podstawę do postawienia zarzutu sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Uzasadnienie wyroku ma dać wyczerpującą i logiczną odpowiedź na pytanie, dlaczego właśnie taki, a nie inny wyrok został wydany. Uzasadnione sporządzone w niniejszej sprawie, wbrew zarzutom apelacji, wszystkie wyżej wymienione warunki spełnia. Z jego treści jasno wynika, na jakich dowodach oparł Sąd I instancji swoje rozstrzygnięcie, dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Sąd Rejonowy, wbrew poglądom skarżącego, w treści uzasadnienia nie pomijał dowodów, czy istotnych fragmentów zeznań, czy dokumentów. Nie chodzi przecież o to, by w treści uzasadnienia przytaczać treść zeznań, które znajdują się w aktach sprawy i musi się z nimi zapoznać sąd odwoławczy, ale o to, by w uzasadnieniu przedstawić ocenę dowodów, która umożliwi kontrolę odwoławczą. Sporządzone uzasadnienie pozwala na merytoryczną kontrolę orzeczenia przez sąd odwoławczy. Należy zauważyć, że skarżący stawiając powyższy zarzut w istocie nie wskazał, na czym miałyby polegać obraza art. 424§1 pkt 1 kpk.

ad. c) Zarzut powyższy, choć nieco inaczej skonstruowany stanowi w zasadzie powtórzenie wcześniejszego. Słuszne było stanowisko Sądu Rejonowego, który nie uznał za wiarygodne zeznania świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2). Zeznania tych świadków miały wspomóc dość nieudolną próbę uchronienia się od odpowiedzialności, którą prezentował w swoich wyjaśnieniach oskarżony D. C. (1) jakoby z oskarżonym S. B. mieli całą noc naprawiać samochód, nie mogli być na włamaniu w P., a dopiero nad ranem pojechali po części. Wersja ta jest nie tylko sprzeczna z uznanymi za wiarygodne wyjaśnieniami oskarżonego S. B. złożonymi w postępowaniu przygotowawczym, ale jest sprzeczna także z zasadami doświadczenia życiowego i zdrowym rozsądkiem. Nic zatem dziwnego, iż Sąd Rejonowy nie uznał zeznań tych świadków za wiarygodne.

ad. d) Powołany przez obrońcę oskarżonego przepis art. 4 k.p.k. (zasada obiektywizmu) stanowi, że organy prowadzące postępowanie karne obowiązane są badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego. Zasada ta jest wyrazem postulatu ustawowego, ażeby ustalenia faktyczne odpowiadały prawdzie, co w postępowaniu sądowym jest osiągalne tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania sądu jest cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału jest przedmiotem rozważań sądu. O braku obiektywizmu możemy, więc mówić w sytuacji, gdy organy procesowe wykonywały czynności procesowe z pewnym osobistym pozytywnym bądź negatywnym nastawieniem, uprzedzeniem, zaś podejmowane w toku postępowania decyzje były stronnicze, bądź gdy przedmiotem oceny i rozważań sądu orzekającego nie był cały zebrany w sprawie materiał dowodowy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1978r., IV KR 4/78, OSNKW 1978, Nr 4 - 5, poz. 52; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1999r., V KKN 459/97, OSN Prok. i Pr.2000, Nr 2, poz. 10).

Żadna z tych sytuacji nie zachodzi w niniejszej sprawie. Jak się wydaje, skarżący zarzuca Sądowi I instancji naruszenie tego przepisu jedynie dlatego, że ocenił materiał dowodowy odmiennie od życzeń skarżącego, co nie świadczy przecież o naruszeniu zasady obiektywizmu.

Niezasadnie też powołuje się obrońca oskarżonego na naruszenie przez Sąd I instancji art. 410 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem podstawę wyroku stanowić może tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Oznacza to, że sąd wydając wyrok nie może opierać się na tym co nie zostało ujawnione na rozprawie, jak również i to, że wyroku nie wolno wydawać na podstawie części ujawnionego materiału dowodowego, a musi on być wynikiem analizy całokształtu ujawnionych okoliczności, a więc i tych, które tezę aktu oskarżenia potwierdzają, jak i tych, które ją podważają (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27.04.1979r. III KR 50/79 OSNPG 1979/10/140, z dnia 30.07.1979r. III KR 196/79 OSNPG 1980/3/43, z dnia 14.06.1984r. I KR 120/84 OSNPG 1984/12/115, z dnia 1.02.1996r. III KR 191/95 Prok. i Pr. 1996/7-8/11). Zauważyć w tym miejscu należy, iż zasada określona w art. 410 k.p.k. obowiązuje także strony procesowe, które przedstawiając własne stanowisko nie mogą opierać go na fragmentarycznej ocenie dowodów z pominięciem tego wszystkiego, co może prowadzić do innych wniosków (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30.07.1979r. III KR 196/79 OSNPG 1980/3/43 i z dnia 5.11.1997r. V KKN 62/97 Prok. i Pr. 1998/2/13). O naruszeniu tego przepisu może być zatem mowa jedynie wtedy, gdy sąd orzekający pominie jakąś okoliczność ujawnioną w toku rozprawy lub oprze ustalenia faktyczne na okoliczności w toku rozprawy nie ujawnionej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.04.1997r. IV KKN 103/96 Prok. i Pr. 1997/10/12).

Jak wynika z bardzo szczegółowego uzasadnienia zaskarżonego wyroku przedmiotem rozważań Sądu I instancji były wszystkie dowody przeprowadzone i ujawnione w toku przewodu sądowego, oceniane z taką samą wnikliwością i starannością. Skoro, więc Sąd I instancji oparł swe rozstrzygnięcie na analizie całokształtu ujawnionych okoliczności i przeprowadzonych dowodów nie można skutecznie stawiać mu zarzutu naruszenia art. 410 k.p.k. W apelacji nie wskazuje się zresztą dowodów, które Sąd Rejonowy pominął przy wyrokowaniu, jak też dowodów, które uwzględnił, mimo, że nie ujawnił ich na rozprawie, a odnosi się jedynie do oceny dowodów w postaci wyjaśnień oskarżonych i zeznań świadków A. R., R. J. (2) i D. C. (2).

Tymczasem dokonanie takiej, czy innej oceny dowodu przeprowadzonego lub ujawnionego na rozprawie nie stanowi naruszenia art. 410 k.p.k., co jednoznacznie stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2002r. V KKN 34/01 (vide: LEX 53912; por. też R.A.Stefański Komentarz do art. 410 kodeksu postępowania karnego [w:] Z.

Gostyński (red.), J. Bratoszewski, L. Gardocki, S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, Dom Wydawniczy ABC, 1998).

ad. e, f i g) Obrońca oskarżonego D. C. (1) aktywnie uczestniczył w postępowaniu przed Sądem I instancji i nie zgłaszał wniosków dowodowych dotyczących dopuszczenia dowodu z opinii biegłych na okoliczność możliwości poprawy jakości obrazu z monitoringu, czy też biegłego antropologa. Osoby zarejestrowane na monitoringu myjni samochodowej były w kominiarkach, co jest wyraźnie widoczne i ewentualny dowód z opinii antropologa niczego by nie zmienił. Wbrew argumentacji skarżącego zarejestrowany obraz był na tyle widoczny, że pozwalał Sądowi I instancji na poczynienie własnych ustaleń. Jak wspomniano już wcześniej, obaj oskarżeni (co wynikało z wiarygodnych wyjaśnień oskarżonego S. B. złożonych w postępowaniu przygotowawczym) uczestniczyli we włamaniu na stacji paliw w P.. Sąd Rejonowy porównał wygląd sprawców włamania do automatów na myjni samochodowej (k. 285, 293 – 304) z wyglądem zatrzymanych później (2,5 godziny) oskarżonych (k. 30 – 31, 50 – 51, 253-270, 305 – 316) i doszedł do słusznego wniosku, że to te same osoby. Wbrew argumentacji skarżącego, zgromadzony materiał pozwalał na dokonywanie tego typu ustaleń. Sąd Rejonowy wskazał m.in. na charakterystyczne elementy odzieży (str. 6 uzasadnienia), które przemawiają za takim stanowiskiem.

ad. h) Nie był zasadny zarzut obrazu art. 170§1 pkt 1 kpk polegający na przeprowadzeniu dowodu z ujawnienia protokołów przesłuchania świadków, które zdaniem obrońcy miały być nieczytelne. W toku postępowania przed Sądem Rejonowym nikt nie podnosił zarzutu nieczytelności tych protokołów. Świadkowie ci zostali przesłuchani przed Sądem I instancji i strony miały możliwości wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości dotyczących zeznań tych osób.

ad. i, j, k) Wbrew argumentacji skarżącego, zeznania świadków A. Z. i M. K. w zakresie rzeczywistej szkody dotyczącej czynu opisanego w akcie oskarżenia w punkcie II nie były ze sobą sprzeczne. Świadkowie zgodnie opisali zakres zniszczeń, które nie obejmowały jedynie uszkodzeń drzwi, czy kasetek, ale przede wszystkim elektroniki. Jak wspomniano wcześniej, wysokość szkody została ustalona w oparciu o wycenę kosztów naprawienia tych uszkodzeń sporządzoną przez przedsiębiorstwo profesjonalnie zajmujące się tego rodzaju urządzeniami (k. 33 – 34, 496 – 497) i nie trzeba było w tej materii korzystać z opinii biegłego. Prowizoryczna naprawa tych urządzeń nie powoduje tego, iż szkoda została naprawiona. Bez znaczenia było, jak chciałby skarżący, ustalenie właściciela urządzeń. Pokrzywdzonym przestępstwem zniszczenia mienia jest nie tylko właściciel, ale i posiadacz rzeczy, jeśli faktycznie ją użytkuje. W tym znaczeniu pokrzywdzonym jest A. Z..

ad. l) Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wydanego orzeczenia przedstawił szeroką argumentację, dlaczego uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego S. B. składane w postępowaniu przygotowawczym, a odmówił wiarygodności wyjaśnieniom tego oskarżonego składanym przed Sądem (str. 3 – 6 uzasadnienia), dlaczego nie uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego D. C. (1) (str. 6-7 uzasadnienia), a także odmówił wiarygodności zeznaniom świadków A. R., R. J. (1) i D. C. (2) (str. 10 uzasadnienia), a także świadkom K. W. i W. S. (str. 11 uzasadnienia). Argumentacja ta była przekonująca, czytelna, zasługiwała na pełną aprobatę sądu odwoławczego i nie wymaga ponownej prezentacji.

ad. m) Zarzut powyższy wynikał z niedokładnego odczytania przez skarżącego treści wyroku. Sąd Rejonowy ustalił, iż wartość szkody wynikającej z czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia wyniosła 7116 złotych, a nie jak pierwotnie zarzucano 9330 złotych.

W tych okolicznościach, sąd odwoławczy nie dopatrując się powodów do uwzględnienia jakichkolwiek zarzutów apelacji, zaskarżony wyrok, jako słuszny utrzymał w mocy. Dodać należy, że nie budził także wątpliwości wymiar orzeczonych wobec oskarżonych kar, który uwzględniał wszystkie zasady wymienione w art. 53 i nast. kk. O kosztach orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk.